

Protokoll från kommunala pensionärsrådet 2024-09-16

Tillgänglighetsanpassat dokument

Detta dokument är tillgänglighetsanpassat i enlighet med lagen om tillgänglighet till digital offentlig service (DOS-lagen). Kontakta rådets sekreterare om du önskar originalhandlingen, se hemsidan för kontaktuppgifter.

Datum och tid

Rådsalen, Rådhuset, 2024-09-16, kl. 13:00 – 15:45

Närvaro

- Andreas Persson (S), ordförande
- Andreas Sturesson (KD) § 1-8
- Elin Rydberg (S)
- Christer Florin (V)
- Greger Johansson (PRO)
- Gunilla Johansson (PRO)
- Olof Ejdeblad (SPF)
- Johan Eldin (SPF)
- Yvonne Stillman (SKPF)
- Ingrid Nordgren (PRO), ersättare
- Lena Rocksjö (PRO), ersättare
- Bo-Enar Karlsson (PRO), ersättare
- Ulla Darvall (SPF), ersättare
- Birgitta Rahm (SPF), ersättare
- Conny Rapp (SKPF), ersättare
- Olof Darelid (RPG), ersättare
- Marika Waldemarsson, områdeschef § 1-4
- Ida Wissling, områdeschef § 1-4
- Pierre Oksanen, föreningsutvecklare
- Mats Ferring, säkerhetssamordnare § 1-6

- Jenny Lagerqvist, nämndsekreterare
- Helena Härshammar, kommunalrådssekreterare

Justering

Yvonne Stillman

§ 1 Val av justerare

Yvonne Stillman utses att justera protokollet jämte ordföranden.

§ 2 Fastställande av dagordning

Dagordningen fastställs.

§ 3 Genomgång av föregående protokoll

Ordföranden går igenom föregående protokoll.

§ 4 Äldres munhälsa samt information om matsvinn på äldreboenden

Föredragande: Marika Waldemarsson och Ida Wissling, områdeschefer

Äldres munhälsa

Marika Waldemarsson berättar att äldre personer har en förhöjd risk att drabbas av karies och tandköttsinflammation. Det beror bland annat på muntorrhet på grund av läkemedelsanvändning, samt svårigheter att själv sköta sin munhygien. Tidigare var det betydligt vanligare att äldre hade tandprotes, i dag är det fler äldre som har kvar sina egna tänder.

Personer som bor på äldreboenden omfattas av tandvårdsstödet Nödvändig tandvård. Det innebär att de kan få tandvård till samma avgift som sjukvård. Dessutom erbjuds varje person som är berättigad till nödvändig tandvård en årlig kostnadsfri munhälsobedömning av tandvårdspersonal. Munhälsobedömningen sker i hemmet och efter besöket skapas ett munvårdskort där det framgår hur vårdpersonalen kan hjälpa till med den dagliga munvården.

Matsvinn

Ida Wissling berättar hur äldreomsorgen arbetar med att minska matsvinn

i de olika delarna av verksamheten. Jönköpings kommun har 17 storkök som lagar middag och kvällsmål till äldreboenden och varma lunchlådor till hemtjänsten. I storköken finns det en stor förutsägbarhet som gör det lättare att planera för så lite matsvinn som möjligt. Storköken arbetar med en rullande matsedel på fem veckor.

När det gäller de tolv restaurangerna på kommunens äldreboenden är det lite svårare att planera hur mycket mat som går åt eftersom antalet gäster kan variera något från dag till dag. Pasta och grönsaker som blir över kan till exempel användas i en pastasallad till salladsbuffén och stekt potatis brukar uppskattas av matgästerna. I restaurangerna är tallrikssvinnet nästan obefintligt, matgästerna äter upp maten som serveras.

Den mat som serveras på äldreboendenas respektive avdelningar beställs av personalen på avdelningen. Det går att skraddarsy beställningarna gällande hur många som vill ha grönsaker, storlek på portioner med mera. Trots det kan det vara svårt att undvika matsvinn. Det är även svårt att tillvarata rester efter måltiderna eftersom äldre är extra känsliga för bakterier och virus.

Förra året genomfördes en enkät i kommunernas särskilda boenden om vilka maträtter de boende tycker mest om. Resultatet av enkäten kommer att skickas ut till kommunala pensionärsrådet.

§ 5 Information från kultur- och fritidsförvaltningen

Föredragande: Pierre Oksanen, föreningsutvecklare kultur- och fritidsförvaltningen

År 2018 tog kultur- och fritidsförvaltningen över hanteringen av bidrag till pensionärsföreningar från äldrenämnden. Det är endast föreningar som ingår i någon av organisationerna i kommunala pensionärsrådet som är bidragsberättigade.

Pensionärsföreningarna kan ansöka om aktivitetsbidrag, som baseras på genomförda aktiviteter och antal deltagare. Flera pensionärsföreningar har vänt sig till kultur- och fritidsförvaltningen med frågor om det finns möjlighet att ansöka om bidrag för lokalhyra. Det är inte möjligt så som reglerna är utformade i nuläget.

§ 6 Brottsförebyggande arbete och säkerhet för äldre

Föredragande: Mats Ferring, säkerhetssamordnare räddningstjänsten

Den 1 juli 2023 trädde en ny lag om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete i kraft. Den ställer bland annat krav på att kommunerna ska ta fram en brottsförebyggande åtgärdsplan som följs upp minst vartannat år. Jönköpings kommun har nyligen färdigställt sin åtgärdsplan, den fokuserar bland annat på unga som rekryteras av kriminella gäng, välfärdsbrott och våldsbejakande extremism.

Inom kommunen finns även ett nyinrättat brottsförebyggande strategiskt råd med representanter från polisen, näringslivet och civilsamhället. Det är kommunen som samordnar rådets arbete.

När det gäller brott mot äldre betonar Mats Ferring att äldre människor generellt är en grupp som är mindre utsatt för brott än andra åldersgrupper i samhället. Det visar statistik från den nationella trygghetsundersökningen som genomförs av brottsförebyggande rådet, BRÅ. Under år 2022 rapporterade 9 procent av åldersgruppen 65-84 år som deltog i undersökningen att de hade blivit utsatta för brott, motsvarande siffra för åldersgruppen 16-24-år var 33 procent. Samtidigt är åldersgruppen 65-84 år mest orolig för att utsättas för brott.

På senare år har brottslighet i form av bedrägeri genom social manipulation ökat kraftigt. Det finns ett utbildningsmaterial med filmer och information som heter Försök inte lura mig, som Polisen har tagit fram i samarbete med PRO, SPF och Brottsofferjouren. Det är viktigt att den här informationen når ut till de äldre.

§ 7 Förslag på avgiftsnivåer Seniorernas hus

Föredragande: Elin Rydberg (S), ordförande äldrenämnden och Andreas Persson, kommunalråd

En arbetsgrupp med representanter för den politiska majoriteten och oppositionen har fått i uppdrag av styrelsen för Seniorernas Hus att forma en arbetsgrupp, med följande uppdrag:

- Se över frågan kring styrelsens arbetsformer och framtida inriktning för verksamheten och nyttjande av lokalerna på Seniorernas Hus.
- Hantera frågan kring avgiftsnivåer för Seniorernas Hus

Även representanter för pensionärsorganisationerna har medverkat i diskussionerna.

Avseende frågan kring styrelsens arbetsformer och framtida inriktning för verksamheten och nyttjande av lokalerna på Seniorernas Hus, kommer Andreas Persson (S) lägga fram ett ärende där kommunstyrelsen föreslår ge stadskontoret i uppdrag att, i samråd med äldrenämnden, göra en översyn som sedan kan ligga till grund för framtida beslut om verksamhetens inriktning.

Avseende avgifter föreslår arbetsgruppen följande nivåer, och att dessa sedan årligen räknas upp med ett lämpligt index:

- o Restaurangen: från 50 kr till 300 kr*
- o Allrum A+B: från 40 kr till 80 kr
- o Del A eller B: från 20 kr till 40 kr
- o Konferensrum: från 20 kr till 40 kr

*Avseende avgiftsnivå för restaurangen har oppositionens företrädare Carl Cunningham (KD) meddelat att de avser avvakta sitt ställningstagande avseende denna nivå.

§ 8 Information från kommunen

Föredragande: Andreas Persson (S), kommunalråd

Andreas Persson (S) informerar om att omsorgens verksamheter fungerat väl under semesterperioderna. För kommunens barn och unga har ett gediget program med sommarlovsaktiviteter kunnat erbjudas. Det har varit en lugn sommar över lag.

För närvarande är kommunens budgetprocess i en intensiv fas. Över hela landet har kommuner och regioner en ansträngd situation, vilket ställer höga krav på att hantera de resurser som finns. Kommunfullmäktige

beslutade i våras om att kommunens utgifter ska minska med 85 miljoner kronor, i en total budget om 10 miljarder.

Kommunfullmäktige har också fattat beslut om att fortsätta förstärka det omfattande arbetet med den civila beredskapen. Enligt det nya beslutet ska samhället klara att upprätthålla grundläggande funktioner cirka tre månader.

§ 9 Information från äldre nämnden

Föredragande: Elin Rydberg (S), ordförande äldre nämnden

Nuvarande äldre nämnden är troligtvis den sittande nämnd som har mest avgörande beslut att fatta, på grund av en demografisk utveckling som ställer stora krav på verksamheter som riktar sig till äldre. Det nya äldreboendet Vilhelmsrogården är nyligen öppnat. Elin Rydberg (S) redogör för andra byggnationsprojekt av äldreboenden som är på gång eller planerade.

En viktig utvecklingsfråga handlar om att medarbetare ska göra rätt saker, där man använder sin kompetens på bästa, mest effektiva sätt. Det nya arbetssättet kring digitala inköp är ett sådant utvecklingsområde. Insatsen handlar inte om att de äldre själva ska göra inköpen på en läsplatta utan inköpet ska ske med hjälp av hemtjänstens medarbetare. Fråga ställs kring om man behöver handla för en viss beloppsgräns. Elin Rydberg (S) återkommer i frågan.

Anställda som arbetar med vård och omsorg inom bland annat äldreomsorgen har fått ett erbjudande om att köpa arbetsskor till förmånligt pris. Det innebär att den som utnyttjar erbjudandet betalar förmånsskatt på 30 procent av det subventionerade inköpspriset för skorna.

Det kommer införas en ny socialtjänstlag, information om detta kommer att ges till kommunala pensionärsrådet vid ett kommande sammanträde. Den nya lagen har mycket fokus på det förebyggande arbetet och införs vid halvårsskiftet 2025.

§ 10 Övriga frågor

- Inbjudan till dialog om framtidens vård och omsorg om äldre, måndag 23 september kl. 16:00-18:00 i kommunens reception, Juneporten.
- Nästa sammanträde med kommunala pensionärsrådet äger rum på det nyöppnade äldreboendet Vilhelmsrogården torsdag 5 december kl. 13. Mer information kommer i kallelsen till sammanträdet.